

בנדרה, סטפן (Bandera, Stepan)

מנהיג אוקראיני. בנדרה נולד בגליציה המזרחית ב-1 בינואר 1909 למשפחת כומר יווני-קתולי (הכנסייה האוניאטית) ולמד אגרונומיה במכללה הפוליטכנית בלבוב. ב-1927 הפך חבר בארגון הצבאי האוקראיני (UVO) וב-1929 בארגון הלאומנים האוקראינים (OUN). בנדרה היה לאחד המנהיגים הצעירים של הארגון האחרון במערב אוקראינה.

במפנה השנים 1932-33 השתלטו בנדרה ומקורביו על הוועד הפועל של התנועה בפולין, שפעלה במחתרת, והכתיבו קו קיצוני לאומני יותר, השפעות מהפשיזם וכן דחף למאבק חמוש. לאחר רצח שר הפנים הפולני, נעצר בנדרה ונשפט בוורשה למאסר עולם. הוא שוחרר – אגב, ע"י הסובייטים – רק עם נפילת פולין, בשנת 1939, עם ראשית מלחמת העולם השנייה. בנדה עבר להתגורר בגנרל-גוברנמן ובכינוס הארצי של התנועה, שהתקיים בקרקוב בפברואר 1940, הביא לפילוגה. הרוב, שהיה בראשותו, נקרא OUN מהפכנים או OUN-B. ערב הפלישה לברית המועצות, סייע בנדרה לנאצים בהקמת שני גדודי אוקראינים, "גדוד נכטיגל" ו"גדוד רולאנד", וכן הקימה תנועתו "קבוצות נידות", שנעו עם הצבא הגרמני לתוך אוקראינה והקימו את הממשל המקומי ואת משטרת העזר האוקראינית. ב-30 בינואר הכריזו נציגיו בלבוב על הקמת ממשלה אוקראינית עצמאית, אך ב-15 בספטמבר 1941 עצרו הגרמנים את בנדרה, וכעבור זמן מה כלאו אותו במחנה סכסנהאוזן, בתנאים נוחים ביותר, מאחר והתנגדו לאוקראינה עצמאית.

בנדרה המשיך בקשריו עם אנשיו באוקראינה, ועל פי הוראותיו הוקם בסוף שנת 1942 אופ"א – צבא המתקוממים האוקראיני. ב-25 בספטמבר 1944 שוחרר בנדרה מהמעצר וניהל משא ומתן עם הגרמנים. בתום מלחמת העולם השנייה הוא התיישב במינכן, ומשם המשיך להנהיג את התנועה, עד שב-15 באוקטובר 1959 נורה ונהרג בידי סוכן סובייטי.